

ASEMAKAAVAN MUUTOS VIISKULMASTA ÄÄNEKOSKEN SILLALLE

Vuorovaikutusraportti 16.9.2024

OAS nähtävillä:	KH 15.1.2024 § 10	31.1. – 1.3.2024
Luonnos nähtävillä:	KH 11.3.2024 § 52	20.3. – 19.4.2024
Ehdotus nähtävillä:	KH __.__.2024 § __	__.__. - __.__.20__
Hyväksyminen KH:		
Hyväksyminen KV:		
Lainvoimainen kaava:		

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä kaavaprosessin kulusta	3
2. Viranomaisneuvottelut ja palaverit	3
3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)	4
4. Luonnosvaiheen vuorovaikutus	5
4.1. Kaavaluonnoksesta saatu palaute.....	5
4.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet	6
5. Ehdotusvaiheen vuorovaikutus	16
5.1. Kaavaehdotuksesta saatu palaute.....	16
5.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet	16
5.3. Yksityishenkilöiden muistutukset ja niihin laaditut vastineet	16

Kannen kuva Tuomo Puskala

Yhteystiedot

Kaavan laatija:
Äänekosken kaupunki
Maankäyttöpalvelut
Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi
puh. 040 717 7479
nina.marjoniemi@aanekoski.fi

Kaavasuunnittelija Carita Kosonen
puh. 0400 115 241
carita.kosonen@aanekoski.fi

Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus
puh. 0400 115 240
vilhelmiina.schroderus@aanekoski.fi

1. Tiivistelmä kaavaprosessin kulusta

Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta ja se sisältyy kaupungin kaavoitusohjelmaan 2022-2024. Kaavatyö kuulutettiin vireille 31.1.2024.

Kaikista kaavatyön vaiheista on tiedotettu Äänekosken kaupungin verkkosivuilla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja ilmoituslehdissä (*Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken kaupunkisanomat Äks*).

Kaavahankkeen lähtökohtia, tavoitteita ja etenemistä kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on pidetty MRL 62 §:n ja MRL 63 §:n mukaisesti nähtävillä 31.1. – 1.3.2024 välisen ajan kaupungintalon ala-aulassa ja kotisivuilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tuli yksi kirjallinen palaute.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua (MRL 66 §) ei ollut tarpeen järjestää.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 11.3.2024 § 52 asettaa kaavaluonnosaineiston nähtäville MRL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti. Kaavaluonnos pidettiin julkisesti nähtävillä kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla 20.3. – 19.4.2024 välisen ajan (MRL 62 §, MRA 30 §). Luonnoksesta saatiin yhteensä 3 lausuntoa. Mielipiteitä ei määräaikana saapunut.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan __.__.2024 § __ asettaa kaavaehdotusaineiston MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi. Kaavaehdotus oli virallisesti nähtävillä __.__. - __.__.2024 välisen ajan kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla. Ehdotuksesta saatiin yhteensä __ muistutusta ja __ lausuntoa.

Äänekosken kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan __.__.2024 pitämässään kokouksessa (__ §).

2. Viranomaisneuvottelut ja palaverit

MRL 66 §:n ja MRA 26 §:n mukaista aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua ei ollut tarpeen järjestää. Kaavoituksen edetessä selviää, onko tarpeen järjestää MRA 26 § mukaista viranomaisneuvottelua ehdotusaineiston nähtävilläolon jälkeen.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Asemakaavahankkeesta laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetettiin nähtäville 31.1.2024 alkaen (MRL 62 §, MRL 63§). OAS on nähtävillä koko kaavaprosessin ajan kaupungin kotisivuilla ja sitä täydennetään kaavoituksen edetessä. OAS:sta pyydettiin erikseen kirjallista palautetta ajalla 31.1.-1.3.2024. Nähtävilläoloaikana kaupungille toimitettiin yksi kirjallinen mielipide.

Saapuneet palautteet:

Palaute 1; 15.2.2024, yksityinen

Palaute 1	Vastine
<p>Rekkaliikenteen johtaminen kaupungin keskustan läpi tehdasalueelle</p> <p>Tienvarsilaskennassa on huomattu, että etelän suunnasta on enemmän puun kuljetusliikennettä kuin pohjoisen suunnasta. Tilanne muuttunee vielä lisää myöhemmin, kun Oulun ja Kemian uudet tehtaat tulevat käyttöön. Eteläiset ja itäiset suunnitelmat taas hyödyntänevät Äänekosken puunsaantia ja sieltä tulevaa kuljetusmäärää. Eli kuljetusmatka pitenee pohjoisen kautta. Vuosittain rekkoja liikkuu Äänekosken kaupungin keskustan läpi n. 43000 kpl kuorman kanssa.</p> <p>Rekka-autojen pituus lisääntynee ja akselimäärät myös. Kuormien painot ovat nousseet 64:stä 73 tonniin ja erikoisluvilla 110 tonniin. Kaupungin keskustassa ongelmat lisääntyvät: melu, saaste, tärinä, liikenneympyrät käyvät pieniksi, pääkadun varrella olevat tieliittymät asuntoalueille käyvät vaarallisiksi, niitä on yhdistettävä tai poistettava. Liikennevalot Pukkimäen kohdalla ovat talvella ongelma. Paljon keskusta-alueen suunnitellua ja vanhaa kauppalaan keskeistä historiaa asukkaiden viihtyisyyden kannalta joudutaan unohtamaan. Kiihdytysvaiheessa pitkä rekka kuluttaa polttoainetta 1-2 litraa enemmän ja saaste lisääntyy. Esim. 5-kulman läheisessä kerrostalossa tärinää tuntuu, kun rekka-auto kulkee liikenneympyrästä. Kuka korvaa mahdolliset rakennuksien vauriot? Ja ns. Soihusilta tulee myös remontoitavaksi, koska kolmesta lähemmäs olevasta liikenneympyrästä nousu ei onnistu sillalle. Tällä hetkellä rekkaliikenteen lukumäärä on vuorokaudessa n. 240 kpl ja myrkyrekkoja 10-20 kpl. Ainekuljetukset ovat vaarallisia. Nyt suunniteltu uusi tehdas toisi n. 50 kpl lisää kuormia aivan keskustan läpi.</p> <p>Kaupungin suosituin ja eniten valokuvauksien kohteena ollut Äänekosken vanhaa siltaa esitetään purettavaksi tehtaan kaavoitusehdotuksen perusteella. Kaavasuunnitelma jäi voimaan, vaikka uutta suunniteltua tehdasta ei tullutkaan Äänekoskelle. Tehdas meni Kaskisiin. Nyt haetaan jatkoa taas uudelle tehtaalle? Tämä on hyvä. Em. silta on korjattu noin 8 vuotta sitten ja palvelee Äänekosken paikallista liikennettä loistavasti. Sillan alla on paljon tekniikkaa. Meillä on Äänekoskella lisäksi siihen historiallinen tunneside Helsingin Olympialaisten 1952 johdosta kuten myös Soihusiltaan 5-kulman alueella. Asemakaavaehdotus on otettava uudelleen esille. Missä on ELY-keskuksen näkemys rekkaliikenteen johtamisesta kaupungin keskustan läpi ja huomioitava kaupunkilaisten mielipide.</p> <p>Äänekosken kaavaosasto kiinnostui aiemmin tästä vaihtoehdosta eli ns. eteläisestä liittymästä tehtaalle Kuhnamo-järven yli Koiviston kylän alueelta. Olimme tuoneet sen jo aiemmin kaavaehdotuksissa esille. Olimme tiedottaneet myös Keski-Suomen ELY-keskusta ja tuoneet esille tämän</p>	<p>Merkittään palaute tiedoksi.</p> <p>Asemakaavan muutos Viiskulmasta Äänekosken sillalle koskee maantien linjauksen muutosta ja uuden sillan vaatimaa aluevarausta. Raskaan liikenteen määrä ei lisääntynyt tämän kaavamuutoksen ratkaisulla, vaan kaavamuutoksen tavoitteena on rakenteellisesti tiensä päässä olevan sillan korvaaminen uudella.</p>

hetken kaupungin keskusta-alueen kuljetusreitin vaarallisuudet, päästöt ja liikenteen päästömittauslaitteiden sijainnit sekä kuljetusmatkojen ylimääräiset turhat kilometrimäärät.

Nyt Koiviston ja Salakan aluetta halkoo 60-100 metrin revyinen valtakunnallinen ja tehtaan omat valtakunnan verkkoon liittyvät sähkölinjat. Ei maaseutukulttuurin tuhoamista. Koiviston Salakan voimalaitokselta on suora näköyhteys leveätä linjaa pitkin Henttalanmäen rinteeseen. Hirvaskankaalta ja 69-tieltä on hyvä yhteys em. alueelle. Tämä vaihtoehto nyt esille.

Äänekoski ja sen päättävät elimet ovat nyt ison asian ytimessä. Pidetäänkö Äänekosken vanhan kauppalan keskeinen alue hyvänä asukkaiden /vierailijoiden sisääntuloväylänä vai tuhotaanko se pitkiksi ajoiksi muuttamalla se massiivisten rekka-autojen kuljetusreitiksi. Uskon, että asia tien valinnan suhteen ratkeaa helposti, aikaa se vie muuta lopputulokseen kaikki olisivat tyytyväisiä.

Ja yhteistyö jatkuu – tehtaalle oma tie!

4. Luonnosvaiheen vuorovaikutus

Kaavaluonnos asetettiin nähtäville 20.3. – 19.4.2024 väliseksi ajaksi kaupungintalon ala-aulaan ja kaupungin kotisivuille. Kaava-alueen maanomistajia tiedotettiin henkilökohtaisella kirjeellä luonnosaineiston nähtäville asettamisesta.

Kaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen museolta ja Äänekosken Energia Oy:ltä.

4.1. Kaavaluonnoksesta saatu palaute

Määräaikaan mennessä saatiin 3 lausuntoa, kirjallisia mielipiteitä ei jätetty. Lausuntoihin on laadittu kaavoittajan vastine.

Saapuneet lausunnot:

Lausunto 1; Äänekosken Energia Oy, 11.4.2024

Lausunto 2; Keski-Suomen ELY-keskus, 15.4.2024

Lausunto 3; Keski-Suomen museo, 22.4.2024

Saapuneet mielipiteet:

Ei saapuneita mielipiteitä.

Seuraavissa luvuissa on käsitelty luonnosvaiheessa saadut lausunnot ja mielipiteet. Luku 4.2 (sivut 6 -15) sisältää kopiot alkuperäisistä viranomaisten ja yhteisöjen lausunnoista, niiden tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet.

4.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Kopio lausunnosta 1

LAUSUNTO
1/2

10.4.2024

Äänekosken kaupunginhallitukselle

Äänekosken kaupunginhallitus
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

LAUSUNTO ASEMAKAAVAN MUUTOKSESTA VIISKULMASTA ÄÄNEKOSKEN SILLALLE

VESI

Merkittäviä vesi- ja viemärijohtoja sijaitsee Äänekoskentien suuntaisesti ja poikittain. Nykyisessä sillassa sijaitsee yhdysvesijohto ja paineviemäri. Vesijohdosta on haaroitettu kahdesta kohtaa vesijohtolinja Metsä Groupin alueelle. Uuteen siltaan on varattava sijoituspaikka vastaaville vesi- ja viemäriinjoille. Linjojen siirtämisessä on huomioitava Metsä Groupin alueen vedenjakelun jatkuvuus.

SÄHKÖ

Alueella sijaitsee Äänekoskentien suuntaisesti ja poikittain sekä purettavissa siltarakenteissa tärkeitä sähköverkon runkokaapeleita, joiden uusinta on tehtävä tie- ja siltarakentamisen yhteydessä. Uusille korvaaville kaapeleille on varattava sijoituspaikka uusiin tie- ja siltarakenteisiin. Työ voidaan tehdä häiritsemättä muuta sähkönjakelua.

KAUKOLÄMPÖ

Alueella on kaksi Äänekosken kaukolämmön päärunkojohtoa: Kotakennäntien suunnalta tuleva Kauppakatu-keskusta runkolinja, sekä Äänekoskentien suunnalla oleva runkolinja, joka ylittää aina Valiolle saakka. Äänekosken tien suunnalla oleva runkojohto ylittää Häränvirran siltarakenteisiin kiinnitettynä. Uuteen siltaan on varattava sijaintipaikka kaukolämpöputkille. Johdoista on toimitettu kaavoitukseen putkien sijaintitiedot, mutta kaavaluonnoskartalle niitä ei ole merkitty. Suunnittelualueen putket sijaitsevat tiealueella Suolahden suunnalta tulevan ajokaistan kevyenliikenteen väylällä ja ajokaistalla. Kotakennäntien suunnalta tulevat runkojohdot sijaitsevat Keskustan suunnalta pois päin menevällä kevyenliikenteenväylällä ja ajokaistalla. Alueella on mahdollista liittää myös uusia rakennuksia kaukolämpöverkkoon. Päärunkolinjoihin tulevaisuudessa mahdollisesti

10.4.2024

tehtävät muutostyöt, joista aiheutuu lämmöntoimituksen katkoja, tulee toteuttaa lämmityskauden ulkopuolisena aikana. Käytännössä korvaavat linjat täytyy olla ensin rakennettu, jotta kytkennät voi suorittaa ilman merkittäviä lämmöntoimituksen häiriöitä.

Äänekoskella 10.4.2024
Äänekosken Energia Oy

Peter Rinne
tuotantopäällikkö

Tiivistelmä lausunnosta 1

Tiivistelmä	Vastine
Vesi; Merkittäviä vesi- ja viemärijohtoja sijaitsee Äänekoskentien suuntaisesti ja poikittain. Nykyisessä sillassa sijaitsee yhdysvesijohto ja paineviemäri. Vesijohdosta on haaroitettu kahdesta kohtaa vesijohtolinja Metsä Groupin alueelle. Uuteen siltaan on varattava sijoituspaikka vastaaville vesi- ja viemäri- ja johtolinjoille. Linjojen siirtämisessä on huomioitava Metsä Groupin alueen vedenjakelun jatkuvuus.	Merkitään tiedoksi. Yhdyskuntatekniikka huomioidaan tiesuunnitelman laadinnassa.
Sähkö; Alueella sijaitsee Äänekoskentien suuntaisesti ja poikittain sekä purettavissa siltarakenteissa tärkeitä sähköverkon runkokaapeleita, joiden uusinta on tehtävä tie- ja siltarakentamisen yhteydessä. Uusille korvaaville kaapeleille on varattava sijoituspaikka uusiin tie- ja siltarakenteisiin. Työ voidaan tehdä häiritsemättä muuta sähköjaka-	Merkitään tiedoksi.
Kaukolämpö; Alueella on kaksi Äänekosken kaukolämmön päärunkojohtoa: Kotakennään suunnalta tuleva Kauppakatu-keskusta runkolinja sekä Äänekoskentien suunnalla oleva runkolinja. Äänekoskentien suunnalla oleva runkojohto ylittää Häränvirran siltarakenteisiin kiinnitettynä. Uuteen siltaan on varattava sijoituspaikka kaukolämpöputkille. Johdoista on toimitettu kaavoitukseen putkien sijaintitiedot, mutta kaavaluonnoskartalle niitä ei ole merkitty. Suunnittelualueen putket sijaitsevat tiealueella Suolahden suunnalta tulevan ajokaistan kevyenliikenteen väylällä ja ajokaistalla. Kotakennäntien suunnalta tulevat runkojohdot sijaitsevat Keskustan suunnalta pois päin menevällä kevyenliikenteenväylällä ja ajokaistalla. Alueella on mahdollista liittää myös uusia rakennuksia kaukolämpöverkkoon.	Käytäntönä on, että maanalaisia johtoja ei merkitä asemakaavassa osoitettujen katujen tai maanteiden aluevarauksiin. Maanalaiset johdot osoitetaan asemakaavassa tonttien ja viheralueiden varauksiin. Ei muutosta kaavakartalle.

Kopio lausunnosta 2

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

1 (3)

KESELY/864/2024

15.4.2024

Äänekosken kaupunginhallitus
kirjaamo@aanekoski.fi

Lausuntopyyntö Asemakaavan muutos Viiskulmasta Äänekosken sillalle

Lausunto ko. asemakaavan luonnosvaiheen kaava-aineistosta

Suunnittelualue sijaitsee Äänekosken keskustassa. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Äänekosken uuden sillan siirtäminen etelän suuntaan. Keski-Suomen ELY-keskus on aloittanut Äänekosken sillan suunnittelun. Sillan sijoittuminen uuteen paikkaan aiheuttaa muutoksia Äänekoskentien linjaukseen sillan länsi- ja itäpuolella. Tiesuunnitelmaa ei voida hyväksyä vastoin asemakaavaa ja näin ollen nyt nähtävillä oleva asemakaava mahdollistaa uuden tiesuunnitelman toteuttamisen.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on tutustunut asemakaavamuutoksen luonnokseen ja lausuu siitä seuraavaa:

Vesistön kohdalle sijoittuva lunastettu tiealue tullaan käynnissä olevalla tiesuunnitelmalla ”Maantien 642 (Äänekoskentie) Äänekosken sillan uusiminen ja liittymäjärjestelyt, Äänekoski” lakkauttamaan ja vesistöalueelle asetetaan tiesuunnitelmassa tieoikeus. Näin ollen asemakaavassa alue tulee esittää vastaavasti vesialueena, jonka yli kulkee tieoikeutta esittävät rajaviivat. Liikennealue rajataan alkamaan molemmilla puolilla rantaviivan mukaisesti kuten tiesuunnitelmaluonnoksissa on esitetty.

Sillan alle tulee varata ajoneuvokelpoinen huoltoreitti tulevaisuuden tarpeita varten. Asemakaavassa huoltoreitin käyttöoikeus sillan alle on hyvä vahvistaa jalankulku ja polkupyöräilyväylän merkinnässä esim. /h -merkinnällä. Lisäksi sillan alittavan jkpp-väylän kohdalle on liikennealueelle hyvä lisätä alikulkumerkintä.

Tiesuunnitelma laitetaan nähtäville todennäköisesti kesällä 2024 ja asemakaavaehdotus tulee vielä kertaalleen yhteensovittaa tiesuunnitelman kanssa ja ottaa huomioon tiesuunnitelman mahdolliset nähtävillä olon jälkeiset muutos- ja täydennystarpeet.

Suunnittelualue sijoittuu maiseman solmukohtaan, kaupunkikuvallisesti merkittävälle alueelle. Asemakaavamuutoksella kasvatetaan LT-alueita. Samalla nykyisen asemakaavan P-1- ja VL-alueet vastaavasti pienenevät. Isoin maisemallinen vaikutus syntyy siltamuutoksesta; vanha silta tullaan purkamaan ja uusi silta rakennetaan vanhan eteläpuolelle. Kaava

Lausunto

2 (3)

15.4.2024

KESELY/864/2024

mahdollistaa uuden sillan rakentamisen, mutta käytännössä siltasuunnittelu ja uusien silta- ja tierakenteiden maisemaan sovittaminen tapahtuu tiesuunnittelun yhteydessä.

Kaavaselostukseen sisältyy tiesuunnitelman yhteydessä laadittu maisema-analyysi, jolla on avattu maiseman rakennetta ja luonnetta. Myös tiesuunnittelun yhteydessä laadittuja virtuaalikuvia uudesta sillasta ympäristöineen voitaisiin sisällyttää kaavaselostukseen ja havainnollistaa kaavam muutoksen myötä syntyvää maisemamuutosta. Myös korttelin 308 pohjoisosaan, voimassa olevan asemakaavan P-1 ja VL-alueille kohdistuvia maisemavaikutuksia tulisi arvioida.

Tämän lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue sekä liikenne- ja infrastruktuurivastuualue.

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Juha Romula ja ratkaissut yksikön päällikkö Sohvi Hälikkä. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja KESELY/864/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/864/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Romula Juha 15.04.2024 12:15
Ratkaisija Hälikkä Sohvi 15.04.2024 12:13

Tiivistelmä lausunnosta 2

Tiivistelmä	Vastine
<p>Vesistön kohdalle sijoittuva lunastettu tiealue tullaan käynnissä olevalla tiesuunnitelmalla lakkauttamaan ja vesistöalueelle asetetaan tiesuunnitelmassa tieoikeus. Näin ollen asemakaavassa alue tulee esittää vastaavasti vesialueena, jonka yli kulkee tieoikeutta esittävät rajaviivat. Liikennealue rajataan alkamaan molemmilla puolilla rantaviivan mukaisesti kuten tiesuunnitelmaluonnoksissa on esitetty.</p>	<p>Tehdään kaavakartalle esitetyt muutokset.</p>
<p>Sillan alle tulee varata ajoneuvokelpoinen huoltoreitti tulevaisuuden tarpeita varten. Asemakaavassa huoltoreitin käyttöoikeus sillan alle on hyvä vahvistaa jalankulku ja polkupyöräilyväylän merkinnässä esim. /h -merkinnällä. Lisäksi sillan alittavan jkpp-väylän kohdalle on liikennealueelle hyvä lisätä alikulkumerkintä.</p>	<p>Lisätään liikennealueelle alikulkumerkintä ja pp -merkinän yhteyteen huoltoajon salliva lisäys.</p>
<p>Asemakaavaehdotus tulee vielä kertaalleen yhteensovittaa tiesuunnitelman kanssa ja ottaa huomioon tiesuunnitelman mahdolliset nähtävillä olon jälkeiset muutos- ja täydennystarpeet.</p>	<p>Valmistellaan kaavaehdotus huomioiden tiesuunnitelmiin tehdyt muutokset. Tiesuunnitelman nähtävillä olon jälkeiset muutos- ja täydennystarpeet ja kaavaehdotuksesta saadut lausunnot huomioidaan, kun kaava valmistellaan hyväksymiskäsittelyyn. Mikäli muutokset ovat suuria, voidaan kaavaehdotus asettaa uudelleen nähtävillä tai kuulla osalliset erikseen.</p>
<p>Suunnittelualue sijoittuu maiseman solmukohtaan, kaupunkikuvallisesti merkittävälle alueelle. Asemakaavamuutoksella kasvatetaan LT-alueita. Samalla nykyisen asemakaavan P-1- ja VL-alueet vastaavasti pienenevät. Isoin maisemallinen vaikutus syntyy siltamuutoksesta; vanha silta tullaan purkamaan ja uusi silta rakennetaan vanhan eteläpuolelle. Kaava mahdollistaa uuden sillan rakentamisen, mutta käytännössä siltasuunnittelu ja uusien silta- ja tierakenteiden maisemaan sovittaminen tapahtuu tiesuunnittelun yhteydessä.</p> <p>Kaavaselostukseen sisältyy tiesuunnitelman yhteydessä laadittu maisema-analyysi, jolla on avattu maiseman rakennetta ja luonnetta. Myös tiesuunnittelun yhteydessä laadittuja virtuaalikuva uudesta sillasta ympäristöineen voitaisiin sisällyttää kaavaselostukseen ja havainnollistaa kaavamutoksen myötä syntyvää maisemamuutosta. Myös korttelin 308 pohjoisosaan, voimassa olevan asemakaavan P-1 ja VL-alueille kohdistuvia maisemavaikutuksia tulisi arvioida.</p>	<p>Lisätään kaavaselostukseen 12.3.2024 päivätyn maisemaselvityksen tuloksia. Täydennetään myös muutoin vaikutusten arviointia.</p>

Kopio lausunnosta 3

Jyväskylän kaupunki

Lausunto

Valmistelija Saija Silen, saija.silen@jyvaskyla.fi

Äänekosken kaupunki

kaupunginhallitus

kirjaamo@aanekoski.fi

Lausuntopyyntö 13.3.2024

Äänekoski, asemakaavan muutos Viiskulmasta Äänekosken sillalle, luonnosaineisto

Keski-Suomen museolle on tullut lausuntopyyntö koskien asemakaavan muutosta. Asemakaavan muutos liittyy Äänekosken sillan tiesuunnitteluun. Kaavan tavoitteena on yhteensovittaa tiesuunnittelun myötä tarvittavat muutokset maantien tilan tarpeissa alueen muiden toimintojen kanssa.

Rakennetun kulttuuriympäristön osalta asemakaavan luonnokseen on merkitty suojeltavaksi kaksi rakennusta, paikalle pelastustoimena muun maankäytön vuoksi siirretty ja merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja omaava Hiskin mökki sekä kulttuurihistoriallisesti arvokas, alkuperäisellä paikallaan sijaitseva entinen Kuntala ja entinen Kaupunginmuseon rakennus. Rakennukset on merkitty palvelualueiden korttelialueella sr-7 merkinnällä, jonka määräys kuuluu: " Suojeltava rakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. Rakennuslupaa vaativissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaista."

KESKI-SUOMEN MUSEO
Vapaudenkatu 28
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 568 7072
keski-suomenmuseo.toimisto@jyvaskyla.fi

ALLEKIRJOITETTU SÄHKÖISESTI
Kumpulainen Miikka, 22.04.2024

Keski-Suomen museo katsoo, että asemakaavan sisällön tulee tarkentaa Äänekosken yleiskaavaa ja sen määräyksiä. Tällä hetkellä asemakaavamääräys ei ole yhtä tarkka kuin yleiskaavan suojelumääräykset tai korttelimääräys. Yleiskaavassa aluetta on käsitelty seuraavalla tavalla: "Kortteli 308 on kaupunkikuvallisesti arvokas alue/ Arvokas rakennettu ympäristö -aluetta (ruuturasteri). Asemakaavaa laadittaessa ja alueen maankäyttöä suunniteltaessa on varmistettava kaupunkikuvallisten ja historiallisten arvojen ja suojeltavien rakennusten säilyminen. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa omaleimaisen ja rakennusperinteeltään arvokkaan alueen rakennusperinteeseen. Rakennuksia ei saa purkaa ilman rakennusviranomaisen hyväksymää pakottavaa syytä. Ennen rakentamista sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen." Keski-Suomen museo katsoo yleiskaavan määräyksen perusteella, että korttelikohtaista suunnittelumääräystä tulee täydentää vastaamaan yleiskaavaa. Lisäykset voidaan sijoittaa suoraan joko P1- määräykseen tai asemakaavan yleismääräyksiin.

Kaava-aineistossa ei löytynyt selkeästi tietoa toteutuneesta rakennusoikeudesta. Epäselväksi jää kaava-aineistossa suojeltujen kiinteistöjen osalta käytetty rakennusoikeus suhteessa muuhun rakennusoikeuteen. Asemakaavaan oli P1- alueelle osoitettu rakennusoikeuden tehokkuudeksi 0.2. Laskennallisesti oli siten korttelialueelle asemakaavan mukaisesti mahdollisuus rakentaa 2 000 kerrosalaneliometriä ja rakennusala kattoi lähes koko tontin vihersuojavyöhykettä lukuun ottamatta. Keski-Suomen museo katsoo, ettei se ole yleiskaavan suunnittelumääräyksen edellyttämällä a tarkkuudella tehty asemakaavaratkaisu. Sen vuoksi tulee asemakaavaa tarkentaa, jotta se vastaa yleiskaavaa. Asemakaavakarttaa ja siihen liittyviä kaavamääräyksiä tulee yleiskaavan määräyksen mukaisesti tarkentaa niin, että "ennen rakentamista sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä" tulee varata museoviranomaiselle lausunnon antamiseen mahdollisuus. Tältä osin on myös huomioitava, että yleismääräyksissä on syytä ohjata korttelin 308 ympäristön

rakentamista yleiskaavan osoittamalla tavalla, edellyttäen yleismääräyksiin esimerkiksi ympäristön suunnitteluun tai laatuun liittyviä lisämääräyksiä yleiskaavan kulttuurihistoriallisten erityisarvojen vuoksi asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Osayleiskaavassa on osoitettu korttelin 308 pääasialliseksi arvoksi ja kehittämisen lähtökohdaksi nimenomaan merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Lisäksi osayleiskaavassa on merkitty suojeltava rakennus tai rakennettu ympäristö 12 (SR), kohdenumero 205 Kuntala ja paikalle myöhemmin siirretty, kulttuurihistoriallisesti arvokas Hiskin mökki. Keski-Suomen museo katsoo, että Äänekosken osayleiskaavan mukaisesti tulisi myös rakennuksien ympäristö huomioida asemakaavamääräyksissä kulttuurihistoriallisten arvojen lähtökohdista. Edellä mainitun osayleiskaavan aluekohteen määräyksen ja kohdekohtaisten suojelutavoitteiden myötä Keski-Suomen museo katsoo, että asemakaavan rakennuskohtaisia suojelumääräyksiä tulee täydentää. Määräykseen tulee lisätä, että rakennusta ei saa purkaa. Se yhdenmukaistaa kaavamääräyksen osayleiskaavaan nähden ja selkeyttää nykykäsityksen mukaan suojelun tarkoitusta kaavamääräyksissä. Rakennuksessa tehtävissä toimenpide- tai rakennuslupaa vaativissa asioissa on pyydettävä Keski-Suomen museon lausunto ennen lupa-asian ratkaisemista. Muutos- tai korjaustoimet eivät saa heikentää rakennuksen kulttuurihistoriallisia arvoja. Myös siltaa koskeissa rakennustoimenpiteissä tulee huomioida, ettei sillan rakentaminen tai sen käyttö tai huolto aiheuta kulttuurihistoriallisesti merkittävälle rakennuksille niiden kunnon tai käytön heikentymistä, esimerkiksi ympäristörasituksen kasvattamisella. Keski-Suomen museon näkemyksen mukaan tapauksessa, jossa asemakaavassa ei ole muita kuin yksi suojelun taso, ei ole tarpeellista osittaa suojelun tasoeroja järjestysnumeroin.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksen luonnokseen.

Keski-Suomen museo

22.4.2024

museotoimenjohtajan poissa ollessa

Miikka Kumpulainen

intendentti

miikka.kumpulainen@jyvaskyla.fi

Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

tiedoksi:

kirjaamo@museovirasto.fi

Tiivistelmä lausunnosta 3

Tiivistelmä	Vastine
<p>Rakennetun kulttuuriympäristön osalta asemakaavan luonnokseen on merkitty suojeltavaksi kaksi rakennusta, paikalle pelastustoimena muun maankäytön vuoksi siirretty ja merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja omaava Hiskin mökki sekä kulttuurihistoriallisesti arvokas, alkuperäisellä paikallaan sijaitseva entinen Kuntala ja entinen Kaupunginmuseon rakennus. Rakennukset on merkitty palvelualueiden korttelialueella sr-7 -merkinnällä. Keski-Suomen museo katsoo, että asemakaavan sisällön tulee tarkentaa Äänekosken yleiskaavaa ja sen määräyksiä. Tällä hetkellä asemakaavamääräys ei ole yhtä tarkka kuin yleiskaavan suojelumääräykset tai korttelimääräys. Yleiskaavassa aluetta on käsitelty seuraavalla tavalla: ”Kortteli 308 on kaupunkikuvallisesti arvokas alue/ Arvokas rakennettu ympäristö -aluetta (ruuturasteri). Asemakaavaa laadittaessa ja alueen maankäyttöä suunniteltaessa on varmistettava kaupunkikuvallisten ja historiallisten arvojen ja suojeltavien rakennusten säilyminen. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa omaleimaisen ja rakennusperinteeltään arvokkaan alueen rakennusperinteeseen. Rakennuksia ei saa purkaa ilman rakennusviranomaisen hyväksymää pakottavaa syytä. Ennen rakentamista sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.” Keski-Suomen museo katsoo yleiskaavan määräyksen perusteella, että korttelikohtaista suunnittelumääräystä tulee täydentää vastaamaan yleiskaavaa. Lisäykset voidaan sijoittaa suoraan joko P1 -määräykseen tai asemakaavan yleismääräyksiin.</p>	<p>Äänekoski 2030 osayleiskaavassa ruuturasteri on osoitettu asemakaavan mukaiselle tontille 2. Tontin 2 alueelle on osoitettu suojeltava rakennus sr-7 -merkinnällä sekä piha-alueita koskevat merkinnät rt-3 ja s-6. rt-3 -merkintä huomioi kulttuurihistoriallisia arvoja; <i>Tontin piha-alue tulee suunnitella, käsitellä ja säilyttää puutarhamaisena. Piha-alueen, istutusten, rakennusten ym. tulee olla alkuperäiseen kokonaisuuteen soveltuvia. Rakennuslupaa vaativissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaisista.</i> Siltä osin voidaan todeta, että asemakaava vastaa yleiskaavan tavoitteita ja on yhdenmukainen sen kanssa.</p> <p>Lisätään yleismääräyksiin koko korttelia koskevia määräyksiä, jotka tukevat kulttuurihistorian säilymistä ja toteuttamista.</p>
<p>Kaava-aineistosta ei löytynyt selkäasti tietoa toteutuneesta rakennusoikeudesta. Epäselväksi jää kaava-aineistossa suojeltujen kiinteistöjen osalta käytetty rakennusoikeus suhteessa muuhun rakennusoikeuteen. Asemakaavaan oli P-1 -alueelle osoitettu rakennusoikeuden tehokkuudeksi 0.2. Laskennallisesti oli siten korttelialueelle asemakaavan mukaisesti mahdollisuus rakentaa 2000 k-m2 ja rakennusala kattoi lähes koko tontin vihersuojavyöhykettä lukuun ottamatta. Keski-Suomen museo katsoo, ettei se ole yleiskaavan suunnittelumääräyksen edellyttämällä tarkkuudella tehty asemakaavaratkaisu. Sen vuoksi tulee asemakaavaa tarkentaa, jotta se vastaa yleiskaavaa. Asemakaavakarttaa ja siihen liittyviä kaavamääräyksiä tulee yleiskaavan määräyksen mukaisesti tarkentaa niin, että ”ennen rakentamista sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä” tulee varata museoviranomaiselle lausunnon antamiseen mahdollisuus. Tältä osin on myös huomioitava, että yleismääräyksissä on syytä ohjata korttelin 308 ympäristön rakentamista yleiskaavan osoittamalla tavalla, edellyttäen yleismääräyksiin esim.</p>	<p>Kaavaehdotukseen tarkennetaan tontin 4 kokoa, jolloin myös rakennusoikeuden määrä muuttuu pienemmäksi. Kaavan yleismääräyksiin lisätään korttelialueen rakentamista koskevia määräyksiä.</p>

<p>ympäristön suunnitteluun tai laatuun liittyviä lisämääräyksiä yleiskaavan kulttuurihistoriallisten erityisarvojen vuoksi asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Osayleiskaavassa on osoitettu korttelin 308 pääasiallisesti arvoksi ja kehittämisen lähtökohdaksi nimenomaan merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.</p>	
<p>Osayleiskaavassa on merkitty suojeltava rakennus tai rakennettu ympäristö 12 (SR), kohdenro 205 Kuntala ja paikalle myöhemmin siirretty, kulttuurihistoriallisesti arvokas Hiskin mökki. Keski-Suomen museo katsoo, että Äänekosken osayleiskaavan mukaisesti tulisi myös rakennuksien ympäristö huomioida asemakaavamääräyksissä kulttuurihistoriallisten arvojen lähtökohdista. Keski-Suomen museo katsoo, että asemakaavan rakennuskohtaisia suojelumääräyksiä tulee täydentää. Määräykseen tulee lisätä, että rakennusta ei saa purkaa. Se yhdenmukaistaa kaavamääräyksen osayleiskaavaan nähden ja selkeyttää nykykäsitteiden mukaan suojelun tarkoitusta kaavamääräyksissä.</p> <p>Rakennuksessa tehtävissä toimenpide- tai rakennuslupaa vaativissa asioissa on pyydettävä Keski-Suomen museon lausunto ennen lupa-asian ratkaisemista. Muutos- tai korjaustoimet eivät saa heikentää rakennuksen kulttuurihistoriallisia arvoja.</p> <p>Myös siltaa koskeissa rakennustoimenpiteissä tulee huomioida, ettei sillan rakentaminen tai sen käyttö tai huolto aiheuta kulttuurihistoriallisesti merkittäville rakennuksille niiden kunnan tai käytön heikentämistä, esim. ympäristö- ja kasvatuksen kasvatamisella.</p>	<p><i>sr-7 – merkintä on Äänekosken kaupungin alueella yleisesti käytetty suojelumerkintä, jolloin yhdenmukainen käytäntö toteutuu. Merkinnässä todetaan, että rakennuslupaa vaativissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaista. Voimassa olevan asemakaavan mukaisesti on lisäksi osoitettu <i>rt-3</i> -merkintä; <i>Tontin piha-alue tulee suunnitella, käsitellä ja säilyttää puutarhamaisena. Piha-alueen, istutusten, rakennusten ym. tulee olla alkuperäiseen kokonaisuuteen soveltuvia. Rakennuslupaa vaativissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaista.</i></i></p> <p>Sillan rakentamisesta vastaa valtio. Lähtökohdana on, että toimenpiteet hoidetaan omalla hallinnollisella alueella.</p>
<p>Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksen luonnokseen.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

5. Ehdotusvaiheen vuorovaikutus

Kaavaehdotus asetettiin nähtäville __.__. – __.__.2024 väliseksi ajaksi kaupungintalon ala-aulaan ja kaupungin kotisivuille. Täydennetään kaavoituksen edetessä.

Täydennetään kaavoituksen edetessä.

5.1. Kaavaehdotuksesta saatu palaute

Täydennetään kaavoituksen edetessä.

5.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Täydennetään kaavoituksen edetessä.

5.3. Yksityishenkilöiden muistutukset ja niihin laaditut vastineet

Täydennetään kaavoituksen edetessä.